

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 201. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1838_599-txt-shoot-idm5588.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Prøjsen, Østerrig og hele det hellige romerske Rige, England og Holland, Sardinien og Spanien – udgjorde vist nok ikke noget nøje sammenhængende Forbund, men omringede dog Republikken med Fjender og syntes at maatte afskære den fra alle de Hjælpekilder, en stor og langvarig Krig udkrævede. Et Rige som Frankrig, der strækker sig fra Italien til Holland og havde en Befolkning af i det mindste 25 Millioner, har saa at sige udtømmelige Hjælpekilder i [sig] selv, naar det kun forstaar at holde til Raade med dem; og et Folk, der altid var kjært ad Krigen som det store Lykkespil og skikket til den som ærekjært, tarveligt og let bevægeligt, behøvede ikke engang at være beruset af Friheds-Drømme, for at slaas bedre end de Hære, man drev imod dem som Faar til Slagterbænken, [og som] kunde umulig vente noget Gavn af Frankernes Nederlag, men lettelig for meget af deres Sejre. Desuden herskede der i Spanien og Sardinien en saadan Dorskhed og Slaphed, som ej engang tillod dem at ytre mindste Kraft, da hele Syden og Vesten var i fuld Gjæring; England, har vi allerede set, tog sig endnu slet ikke for Alvor af Kampen; og det var altsaa ene Prøjsere og Østerrigere, der krævede en kraftig Modstand, da de i Sommeren 92 med samlet Styrke rykkede ind i *Lothringen* og truede [med] gennem *Champagne* at fare lige til *Paris* og kvæle Republikken i Fødselen. Da var der vist nok ogsaa Skræk i Paris, saa meget mere som endnu alle Generalerne var Adelsmænd, altsaa efter Øjeblikkets Tankegang Forrædere. En Gang havde man vel næsten glemt, *Lafayette* var en Adelsmand, og ham ventede man ved Krigs-Erklæringen alle Haande Vidundere af; men 202han var nu erklæret fredløs som den skammeligste Forræder; thi efter 10de Avgust havde han ladet Kommissarierne, der sendtes til ham, fængsle, og da han ej turde stole paa sin Armé og ej vilde opgive Kongedømmet med Forfatningen af 91, var han rømt Landet 19de Avgust.